

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 138. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074663776/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Man mærkede desværre den Hastighed, hvormed Beslutning og Gærning havde fulgt hinanden. Udførelsen manglede Sikkerhed. Man er vant til, at vore bedste Holbergfremstillere aldrig tøver et Sekund i Repliken, aldrig med en Gentagelse eller et Indskud af Hum eller Ah og lignende Hjælpere giver Suffløren Tid til hans Stikord. Saa-dant hændte imidlertid hyppigt, blot fordi Stykket ikke prøvedes tilstrækkeligt.

Og dernæst bevirkede Hastigheden, at ikke en fornøden Ombesætning havde fundet Sted. I Stykket er Leonora og Pernille to lige gamle Jomfruer paa seksten Aar. Rollerne udføres af Fru Hennings og Fru Hilmer. Om den første kan man kun med Beundring sige, at hun endnu illuderer. Fru Hennings *synes* fin og sart som en purung, køn og brav lille Pige; hun spiller med en enkelt Undtagelse overordenligt stilfuldt den ubetydelige Rolle. Derimod *synes* Fru Hilmer langt ældre end Pernilles Aar, og man begaar en Æret mod denne Skuespillerinde ved at bevare hende i et Fag, som hun selv ønsker at forlade. Rollen burde gives enten til Fru Sinding, der fortræffeligt inagter den, eller maaske til Fru Bloch, der vilde tage sig udmærket ud ved Siden af Fru Hennings — allerhelst skiftevis til dem begge. Fru Hilmer agerer nu for krampagtigt. Et Oprin ødelægges af begge Damer — Scenen mellem Pernille og Leonora, da de begge tror sig i anden

Stand. Det er et af de faa følelsesfulde Optrin, som Holberg har skrevet. Fru Hennings og Fru Hilmer tager haardhændet paa de kønne Repliker og vil vække Latter ved overdrevent Foredrag. Sceneinstruktøren skulde ikke tillade sligt men Stedet fremskabe Optrinets rette Stemning.

Han skulde heller ikke tillade Hr. Olaf Poulsen at sparke og slaa Hr. Schram, hvor begge agerer Munke. Hr. Poulsen vil more hermed, men forregner sig. Hans Munk var nu ikke saa pudsig som for nogle Aar tilbage, dog kraftigere end i hans Ungdom. Med en stilfærdig, næsten genial Komik virker Hr. Schram som næsten stum Person. Det er mesterligt gjort, og Hr. Schram rager op over alle andre i Komedien, legemligt og aandeligt. Et Fotografi burde for-evige ham i denne Rolle.

Hr. Jerndorff er selvfølgelig for gammel til den unge Leander. Derimod var Hr. Mantzius tidligere for ung til Jeronimus. Nu besidder han Avtoritet under en fortræffelig Oldingemaske, skønt han maaske snarere giver den lystne end den hyklerske og pengebegærlige Olding. Der mangler en Smule Komik — Smældet paa Pисken. Men Spillet er alvorligt og kommer indvendig fra. Vil man have Modsætningen, saa betragte man Fru Phisters Magdelone: megen Soliditet, men lutter Udvendighed, den gamle Frue jager efter Effekt,